

cerca ha permès aplegar nombrosos testimonis orals sobre jocs i joguets, i un dossier amb informació respecte a més d'un centenar de joguets populars tradicionals a la comarca, la majoria dels quals són de construcció i transmissió infantil. El dossier, a més de les característiques materials de cadascun dels joguets, reuneix informació sobre el procés de construcció dels joguets i notícies sobre la seva utilització en el moment de jugar, en funció del sexe dels jugadors, de les èpoques de l'any, de les festes i festivitats locals, etc. (actualment estem estudiant la possible edició d'aquest dossier). El treball de recerca i el taller didàctic han garantit també la restauració i conservació d'un bon nombre d'aquests joguets, que han passat a formar part del fons etnològic del museu.

A partir del desembre de 1991, "Els joguets dels iaïos" ha itinerat amb èxit per diversos municipis i col·legis de la comarca del Montsià (Ulldecona, Amposta, Santa Bàrbara, Masdenverge, Sant Jaume d'Enveja, La Sénia) amb més de tres mil visitants, i està prevista també la seva itinerància a altres municipis del Montsià i del Baix Ebre (Mas de Barberans, Tortosa, L'Aldea, Pauls).

«Bestiari de Foc»

Bienve Moya

El dia 22 de juliol de 1992, en el marc del Festival Internacional de Música Popular Tradicional de Vilanova i la Geltrú, va inaugurar-se en el vestíbul del Teatre Principal d'aquesta ciutat, l'exposició «Bestiari de Foc de Catalunya», produïda pel Servei de Cultura Tradicional del Departament de Cultura de la Generalitat.

Aquesta exposició és una mostra, una encertada mostra per cert, de les figures que sota l'enunciat de Bestiari de Foc, participen en les celebracions i seguicis tradicionals del Principat. El suport físic que s'ha escollit per presentar aquesta mostra és una col·lecció de fotografies fetes per Ramon Saumell, un bon fotògraf que es dedica a aquesta labor tan necessària per als estudis d'etnologia com és l'aplegament de documents gràfics.

Com tota mostra, aquesta no pretén abastar la totalitat dels materials existents, però les persones que han efectuat la selecció, sota la coordinació de Josep Albà, han elaborat un catàleg molt ben escollit i representatiu. En l'exposició es troben des d'elements de la importància etnogràfica del drac de la Bisbal d'Empordà (una peça de valor inestimable, desconeguda fins fa ben pocs anys), i també els de Vilafranca, Solsona, Vilanova, etc., a més de les guites de Berga. També s'hi troben, lògicament, elements cons-

truïts, o reconstruïts fa pocs anys, però que avui han passat a ocupar un valuós buit en les mitologies locals. Són una bona mostra d'aquestes noves/antiquíssimes figures (per enumerar-ne unes quantes), la *Momerota de Mataró*, el *Cabrot del Vendrell*, el *Drac de Valls*, la *Fibra de Manresa*, etc. D'entre aquestes darreres noves figures, potser valdria la pena destacar, pel seu valor plàstic, la *Garça de Sant Feliu de Llobregat*, figura que s'apropa a la imatgeria del còmic, sense apartar-se del que podríem anomenar valors morfològics mediterranis.

L'exposició és força interessant perquè és una prova ben palesa de la recuperació extraordinària d'aquest fenomen, que caldria situar entre el món paraescènic i simbolista de la festa tradicional catalana. Un fenomen que fóra prou interessant de ser estudiat en profunditat, intentant de projectar-lo més enllà del marc (sovint tractat de forma reduccionista) del «folklore».

Per arrodonir la qüestió caldria fer notar la suggerent i clara forma en què ha estat feta l'exposició, a càrrec de l'equip de Calidoscopi. I felicitar-nos, també, perquè el Servei de Cultura Tradicional, dirigit per Antoni Anguela, pugui continuar d'any en any enriquint el patrimoni etnogràfic (perquè dono per fet que aquestes col·leccions no deuen ser pas dispersades, i deuen quedar en algun lloc on puguin ser reutilitzats els seus materials, oi?).

BESTIARI DE FOC

A CATALUNYA

Fotografia del catàleg de l'exposició. Fotografia: CDRCTP